

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 37.

W NIEDZIELĘ DNIA 7. MAIA 1797.

Z Wiednia d. 29 Kwietnia.

Wczoraj wyszło tu następujące obwieszczenie:

Przedugodne artykuły pokoju z Francją już są podpisane, nieprzyjacielskie kroki tymczasowo zawieszono, a zatem zbliżyła się nadzieja przywrocenia prędkiego pokoju.

J. K. C. Mość największe dla swego serca uspokojenie znajdzie, gdy zaswemi staraniami potrafi przez zakończenie wojny oszczędzić krwi ludzkiej, i przez przystoyny pokoy honor i dobro swych kochanych i wiernych poddanych zabezpieczyć; dla tego zalecił J. C. Mość niżej podpisanemu tyle tym czasem publiczności donieść.

Gdy już tak przez podpisanie przedugodnych artykułow i cofnienie się Francuzkich woysk, iako też przez postawienie się Cefarskiej armii, każde bliskie niebezpieczeństwo dla krajow niższej Austrii zniknęło; zaczym J. K. C. Mość niechcąc aby licznie do obrony swego monarchy

i oyczyzny zebrany lud, dłużej ciężar usbroienia znosił, rozkazuje żeby pospolite ruszenie, natychmiast rozwiązane zostało. J. C. Mość przez mające się umyśle na to zdarzenie wybić medale, chce swoją i razem oyczyzny wdzięczność uwiecznić, i pozwala aby każdy, który tylko w terażniejszym pospolitym ruszeniu ochoczno z bronią wychodził, ten chwalebny upominek swey waleczności i wierności monarche całe życie na piersiach nosił. J. C. Mość rozkazuje przytym, aby lud wieyski do uprawy roli, studenci do swoich nauk, rzemieślnicy do swych warsztatow zaraz powracali, i przez swoją pilność, posłuszeństwo i obyczaje tyle się dystengwowali, ile sobie przez pełne sławy uzbroienie u całego świata szacunku ziednali. Gdyby zaś mimo spodziewania sprzyjające ludzkości Jego Cefarskiej Mci zamiary przez okoliczności przeciwe zniszczone zostały, jest Cefarz Jmć zawczasu przeświadczony, iż na doświadczonym mężstwie i nie wzruszoney wierności wszyst-

kich swoich poddanych pewnie polegać może. W Wiedniu dnia 28 Kwietnia 1797.

Hrabia Saurau.

Prezydent rządu Niższej

Austrii.

Jedenasty nadzwyczajny dodatek do Wiedeńskiej gazety Nro: 36. W Niedzielę d. 30. Kwietnia.

Już możemy z zapewnieniem tej przyjemnej wiadomości udzielić, iż Francuzkie armie pod kommandą jenerała Buonaparte, podług zaszłej z nim ugody wszystkie granice wewnętrznej Austrii opuszczają, i że te kraje iako też przyległe prowincye od ciężaru nieprzyjacielskiej armii całkiem uwolnione będą, i te miejsca, tak pod Salzburgiem, iak i pod Wiedniem stojące Cesarzarskie armie dla bycia tam w wszelkich wydarzeniach pogotowiu, osadzają.

Ile pocieszna i miła ta wiadomość jest, tak z drugiej strony potrzeba ubolewać, iż nim wiadomość o podpisaniu przedugodnich artykułów pokoju do armii Renu dożyć mogła, tam wiele jeszcze żywych i krwawych potyczek z równą walecznością i uporem zaszło, które z obydwóch stron znaczną liczbę ludzi kosztowały.

Nieprzyjaciel ruszył tam z jedną armią od Dülseldorf i Neuwied, z drugą przeprowił się nizey Strazburga za Ren; przymusił prawie skrzydło armii Renu do cofnięcia się za Lanę, i odparł na lewey stojące przy Offenburg korpus woyska, które się ku nadchodzącej pod kommanderującym Feldzeigmeistrem Latour rezerwie cofnęło, i na drugi dzień z całą siłą miano nieprzyjaciela gdy kuryer z wiadomością pokoju nadbiegł, atakować.

Ułożony na drugi dzień od Feldzeig-

meistra Latour atak, byłyby zadecydować, czy położenie w zdłuż Renu byłoby mogło być nazad obięte, lub czyli się potrzeba było całkiem z tamtych okolic cofnąć? Zdarzenie na które już od dawnego czasu przygotowani byliśmy; bo podług wszelkiej roztropności i waleczności, a nawet z przemagającą siłą woyskową nie podobna rzecz, aby przedsięwziętemu nieprzyjacielowi zaraz nad rzeką, który fortecami swemi okryty i tę korzyść ma, iż się w jedno miejsce skupić może, a my przeciwnie tak rozciągniętą linią utrzymywać musimy, oprzyć się można było; więc cofnąć się zawsze wypadało. Ale skupiwszy swoje siły i za wygranem bitwy, można było nie tylko utracone korzyści odzyskać, ale nawet cofającemu się przez tak wielką rzekę nieprzyjacielowi znaczną stratę zadać. Takie były w tym razie przygotowania, i do poty takie będą, póki tylko najmniejsza niepewność z strony nieprzyjaciela trwać będzie, z czego się gdyby mimo spodziewania nieszczęściem, jeszcze raz użyte być musiały, tom więcey dobrego spodziewamy, gdy Arcy Xzę Karol sam przy armii Renu już stanął.

Z Paryza d. 16. Kwietnia.

Dyrektoryat oznymił wczoraj następujące listy jenerała Buonaparte:

*Zgłowney kwatery Klagenfurtu
d. 12 Germinal (1. Kwietnia.)*

Obywatele Dyrektorowie!

D. 28 marca 3 dywizye armii poszły z Wenneckiego do Niemiec i stanęły w Villach nad Drawą. D. 29 jenerał Massena pomaszerował z swoją dywizją ku Klagenfurtowi i o pół godziny od tego miasta natrafił na nieprzyjacielską armią: przyszło tam do potyczki, gdzie nieprzyjaciel 2 ar-

maty i 200 niewolnika utracił. Tego samego wieczora weszliśmy do Klagenfurtu.

Arcy Xże Karol ucieka z resztą swej osłabionej armii przed nami: przednia nasza straż stoi dziś między S. Veit i Frisach; dywizya generała Bernadotte stoi w Laybach. Polskiego generała Zajączka wyprawilem z korpusem jazdy do Lienz w Tyrolu, dla skutecznienia tam mego połączenia z generałem Joubert, co się już stać musiało. Od początku tej kampanii Arcy Xże Karól okolo 20,000 ludzi utracił, którzy są w naszej niewoli. Mieszkańcy Karencyi i Krainu nie dobrze mówią o ministrach Wiedeńskich, a Anglików strasznie nienawieǳą. Pod Klagenfurtem zastaliśmy magazyn napelniony lanem żelazem, ładunkami, prochem, ołowiem, stalą i miedzią. Pod Klagenfurtem znaleźliśmy fabryki broni i sukna.

Podpisano *Buonaparte*.

W drugim liście pod tymże dniem z Klagenfurtu pisze Buonaparte, iż nieprzyjacieli przy Lavis, Tramin, i Clausen został pobity. W pierwszy potyczce d. 20 marca zabraliśmy nieprzyjacielowi 4000 niewolnika, 3 armaty, 2 chorągwie zdobyliśmy i blisko 2000 najwięcej Tyrolskich strzelców na placu legło. W drugiej potyczce d. 22 marca zabraliśmy 600 niewolnika i 2 armaty zdobyto. W trzeciej potyczce generał Joubert 1500 niewolnika zabrał. Generał Dumas został letko, a jego adiutant Harmancourt ciężko ranieni.

W Brixen, Botzen i innych miejscach znaleźliśmy różne magazyny; między innymi 30,000 beczek mąki. Jak w Tyrolu tak w Karencyi i Krainie pozostawiał nieprzyjacieli swoje szpitale.

Generał Buonaparte przysłał tu także odezwę, którą do mieszkańców Karencyi

wydał. Między innym mówi w niej: "Francuzka armia nie przychodzi do waszego kraju dla zdobycia go, a tym mniej naruszenia waszej religii, waszych obyczajów i zwyczajów. Ona jest szczególniejszą przyjaciółką walecznego Niemieckiego narodu. Dyrektoryat niczego nie zaniedbał do zakończenia wojny: chciał generała Clarke do Wiednia posłać; ale dwór Wiedeński nie chciał go przyjąć. Wspomniony dwór kazał w Vicenza przeciwie przez P. S. Vincent oświadczyć, iż rzeczypospolitej Francuzkiej nie uznaje. Generał Clarke żądał potym paszportu dla mówienia sam na sam z Cezarzem; lecz ministrowie obawiali się aby Cezarz na prawdziwie umiarkowanych propozycjach nie zrobił pokoju. Ci ministrowie dają się iedynie Anglii powodować, &c. Jeżeli iesteśmy 6 lat już w wojnie z sobą, to Mieszkańcy Karencyi, jest to przeciw woli walecznych Węgrzynów, oświeconych mieszkańców Wiednia i dobrych mieszkańców Karencyi. Bądźmy sobie przyjaciółmi! Nie mięszajcie się do wojny, która was nic nie obchodzi. Dostawiajcie nam potrzebnych żywności; ja będę za to waszą religią, wasze obyczaje i własność protegował. Nie będę od was żadney kontrybucyi wymagał; to coście zawsze Cezarzowi płacili, będzie na zapłacenie wam dostawionych nam żywności obrocone. &c.

W dzisiejszym urzędowym piśmie jest następujący list:

List generała Buonaparte do Arcy Xcia Karola d. 11 Germinal (d. 31 Marca.)

Jenerale Kommenderujący! Waleczni żołnierze prowadzą wojnę i żądają pokoju. Alboż ta już 6 lat nie trwa? Nie dosyć ześmy już ludzi zabili, i nie dosyć cierpią-

tey ludzkości nieszczęścia wyrządził? głos tey ze wszystkich stron się odzywa. Europa chwyciwszy broń przeciw rzeszypolitey Francuzkiej, już ją złożyła; WP. naród sam ją ieszcze zatrzymał, a tym czasem krew co raz bardziej się leie. Teraźniejsza óta kampania zaczena się pod nie szczęśliwą wroźbą; lecz niechay się iak chce zakończy, zabiemy z iedney i z drugiej strony kilka tysięcy ludzi, iednak na to przydzie, że się musimy porozumieć, ponieważ wszystko ma swoy koniec, nawet nayniemawistnieysze namiętności. Dyrektoryat wykonawczy rzeszypolitey Francuzkiej okazał Celsarzowi Jmć życze nie swoje zakończenia tey wojny, która niszczy obydwu ludy; w mięszanie się dworu Londyńskiego sprzeciwiło się temu. Nie maszże już żadney nadziei do porozumienia się? i potrzebasz abyśmy się dla interesu lub namiętności obcego narodu nieprzestawali dusić? WPan Mci Jenerale kommanderujący, który przez swoje urodzenie tak się bardzo zbliżasz do tronu, i nad wszystkie drobne namiętności, które częstokroć ministrów i rząd ożywiają, wyniesiony, iestżeś rezelwowany zasłużyć sobie na tytuł dobroczyńcy ludzkości i uratownika Niemiec? Nie rozumiey Mci Jenerale kommanderujący, żebym przez to chciał wyrazić, iż ich nie potrafisz mocą broni uratować; bo daymy, że Ci szczęście wojny postuży, Niemcy będą iednak spustoszone. Co się mnie tyczy Mci Jenerale kommanderujący, iezeli to otwarcie, które Ci mam honor uczynić, choć iednemu człowiekowi życie uratuje, będę się więcey pysznił z obywatelskiej korony, na którą bym sobie przez to zasłużył, iak z smutney chwaty, którą powodzenia

woienne przynieść mogą. Proszę WPana Mci Jenerale kommanderujący, wierzyć uczuciom szacunku i wielkiego poważenia, z któremi iestem &c.

Podpisano *Buonaparte*.

Lekarzami Siesya są Hardy, Pelletan, Favier, Sue, Bacher i Vitet. W dzienniku swoim d. 13 przywodzili, iż chory tak był zesłego wieczora zastabł, iż aż zmysłów pozbawiony został. W dzienniku d. 14 donoszą, iż rana w brzuchu bardzo iest zapalona, ale niemasz niebezpieczeństwa. W czoray rano donosili, iż chory przeszedł nocy 3 godziny spał. Supporacya ran idzie bardzo dobrze.

Korsarz Hoche w oczach Angielskiej floty od 30 żaglow z Angielskie kupieckie okręty zabrał.

Jenerałowie Pichegru, Jourdan i Kleber każdy z swego departamentu są deputowanemi do ciała prawodawczego obrani. Elekye deputowanych wsząd iest dobrze wypadły. Wersal wybrł na Deputowanych: obywateli Brunet, Vauvilliers i Bourlet; Rouen: obywateli Quesnerie, Hollot, Desumare &c. Departament Vienne: obywateli Montant, Rampillon, &c. Departament Yonne: obywatel: Tarhe, dawniey członka ciała prawodawczego &c.

Bartere, którzy się w departamencie wyższych Pyryneow znalazie, nie dawno pismo względem Montesquieu wydał.

Karyolki dla nieprzyzwoitości z przedkiego niemi iezdzednia, w cale tu są zakazane.

Papież zapłacił 15 mill. liw. z włożonych na siebie kontrybucyi.

Tuteysze pisma przywodzą, iż dyre-

ktoryat d. 11 t. m. zaczępnny i odporny al-
lians z Sardynią podpisał. Gdy Portugalia
nieprzestała się dotąd uzbierać, rząd nasz
ostateczney deklaracyi na podane iey pro-
pozycye żąda; jeżeli ta niebędzie do iego
woli, zaraz tuteyszemu Portugalskiemu
posłowi kaze wyiechać. Kupiec w Oporto
zo mill. realow Portugalskiemu dworowi na
uzbroiania się pożyczyl.

Pokoy z Celsarzem mamy bardzo za
bliski, jeżeli się dwor Wiedenski nakłoni
do zrobienia go osobno; bo ciężko żeby
go rząd nasz razem z Anglią chciał czynić.
Kiedy Buonaparte zwycięzko aż ku Wie-
dniowi postępuje, tu iego nieprzyjaciele
rozpuszczają, iż jest od komendy odda-
lony.

Z Paryża d. 18. Kwietnia.

C. sarski jenerał Lusignan, który nie
dawno od naszych wojsk we Włoszech w
niewolę zabrany został, i któremu jenerał
Buonaparte miał do wyrzucenia, iż się z
naszemi choremi bardzo twardo obchodził,
został tu przyprowadzony i w Temple o-
sadzony.

List jenerała Buonaparte do Arcy Xcia
Karola pomnozył tu nadzieję pokoju; ale
dobrze wiadomi rzeczy ludzie rozumią, iż
żądania Francuzkiego rządu takiego się ga-
tunku, iż ich Celsarz bez wielkich ofiar i
bez Anglii przyjąć nie może. Mowiątu tak
że, iż w negocyacyach pokoju z Celsarzem
jest także mowa o zaokrągleniu Niemiec.

Pogłoska jakoby jeden naylepszy o.
kręt od flotylli Dunkierskiej się zatopił,
i kilka innych nieprzyjaciel zabral, jest po-
dlug urzędownego obwieszczenia ministra
marynarki zupełnie fałszywa. Ta flotylla
pływa owszem wciąż ukoło brzegow,
dopomaga naszey żegludze i okrywa część

brzegow od napaści nieprzyjacielskiej. W
tym piśmie usprawiedliwia minister nawet
krok dyrektorjatu względem odjęcia kon-
tra admirałowi Bouvet nad dywizyą Brest-
skiej flotylli komendy, ponieważ go wszy-
scy bracia broni oskarżają, i Anglicy go sa-
mi za zdraycę lub przynajmniej za tcho-
rza mieniają.

Na wczorayszey sefsyi rady 500 czy-
tano list reprezentanta Pons de Verdun, w
którym mowi, iż plan wymordowania de-
putowanych ciała prawodawczego i za-
boyczo tak iak na Sieyesa na nich nastaw-
wania, w całej rzeczypospolitey iak nay-
bezczelniey chcą wykonać. W Verdun na
publicznym miejscu wystawiono na śmiech
i szyderstwo z słowu wypchaną osobę
imieniem i przezwiskiem reprezentanta lu-
du oznaczoną. (samego Pons de Verdun.)
Pocziwy jeden żołnierz sprzątnął na ko-
niec tę osobę, ale został zato od royali-
stow aresztowany. "Gdy tak daley bę-
dzie, pisze, iakież będzie uszanowanie dla
reprezentantow ludu?" — List ten odesłano
do dyrektorjatu, aby kazał autorow tej
zniewagi poszukiwać.

Morderca Sieyesa pochodzi z dobrej
f mili; z młodu był żołnierzem, potym
został Augustyanem. Po wybuchnioney re-
wolucyi zrucił swdy habit, poprzysiągł
wierność Francyi i został plebanem w Dra-
guignan.

W Coreux, sławny Marmontel został
do rady starszych deputowanem obrany.
Na członki ciała prawodawczego obrano
oprocza tego po różnych departamentach:
Bordas, dawniey członek konwencyi, Del-
pierre, Bouthilliet, Lebaeq w Dunkierce,
Ricourt kupiec w Osteadzie, jenerał Scherer
od departamentu niższego Renu &c.

Pokoy z Papieżem jest już nakoniec od naszego rządu ratyfikowany. ... W Bergamo został pocztmaister za dopomaganie Austriackim brańcom do uciezki roztrzylany.

W Marfylli jest w krotce Turecki poseł oczekiwany, który z przyzwoitą eskortą do Paryża odprowadzony zostanie.

Rada starszych odrzuciła rezolucyą rady 500 zaprowadzenia narodowej lotterii we Francyi.

Teraźniejszy Amerykański prezydent Adamson mianował pełnomocnika do Paryża, dla zagodzenia zatargow między północną Ameryką i naszym rządem zasłych.

Z Hiszpanii donoszą, iż zapewne admirał Mazeredo na miejscu admirała Gravina Hiszpańską flotą kommanderować będzie. Ten admirał do Aranjuez został wezwany, i admirał Gravina podobno podnim będzie kommanderował, gdyż dotąd skrzywdzono tego admirała. W Madrycie i innych Hiszpańskich miastach gotowe pieniądze bardzo są rzadkie. Zboża tak tam niewiele jest, iż się niedostatku obawiają; Gallicya najmniey go ma, a dowozu Anglicy nie dopuszczają.

Teraźniejszy Papiezki sekretarz stanu kardynał Doria był dawniey Papiezkim nuncyuszem w Paryżu.

Tu wydrukowano na nowo dzieło P. Dohm o związku Książąt Niemieckich, i w publicznych pismach rekomendują go jako dzieło użyteczne w terażniejszych czasach dla rzeczypospolitey.

Dziennik wczorayszy o chorobie Sieyes jest dosyć dobry: wczorayszey nocy dobrze spał i rany się dobrze goją.

Z Hagi d. 22. Kwietnia.

Prezydent doniósł prawdą zgromadzeniu, iż między Arcy Xciem Karolem i jenerałem Buonaparte na krótki czas zawarto zawieszenie broni, iż i między armiami nad Renem może przyydzie do zawieszenia broni; ale gdy ta wiadomość nie jest urzędowna, nie można sobie po niey wiele dobrego do pokoiu obiecywać. Z tym wszystkim zgromadzenie miało wczoray sekretną sefisyą, która dłuzej trwała iak inne tego gatunku. Mówią iż się ona do mającego pokoiu między Cesarzem i Francyą nastąpić, ściągala, iż tam także o wynadgodzeniu, które Xże Oranii na lewym brzegu Renu ma dostać mowa, była.

Część północney armii, która na naszym żołdzie stoi, jest już na niższym Renie, i wydział woienny postął iey należący się miesięczny żołd 300,000 zło:

W Kliwii oznaymiono wszystkim sądom Pruski Cyrkularz &c gdy część rządowego kollegium nazad do Kliwii powróci, aby się w wszystkich procesowych sprawach tam referowano, a w cywilnych i politycznych do Emmerich.

Niektóre Angielskie okręty chciały Francuzką jednę fregatę i inne okręty na wyspie S. Eustachego zabrać, ale im się nie poszczęściło.— Z Tryestu donoszą, iż Buonaparte zupełną wolność tamteyszemu handlowi nadał; przez 3 dni tylko handel tam był zatamowany.

Od Menu d. 21. Kwietnia.

Na wiadomość, iż Francuzi pod Bonną za Ren będą przechodzić, jenerał Werneck wyszedł na przeciwko nim; ale w czasie gdy się tam przeprawiali, przeszli także z większą częścią swey iazdy pod Neuwied.

Stoiące tam korpus Austriackie z największą natarczywością atakowali, i lubo się bardzo walecznie broniło, zostało iednak pobite: oprócz zabitych i ranionych i na batteryach stojących armat, miało także część swoich bagażów i wozów utracić. Dnia 18 po południu Francuzka jazda była już w Montabaur; na drugi dzień z rana weszli Francuzi do Limburga, a po południu o godzinie czwartej do Camder. Jenerał Werneck d. 19 odniósł nad nimi korzyści; ale iednak cofnął się najpierwey do Roth przy Herborn, potem do Wetzlar. Francuzi poszli za nim i wczoray w okolicach Herborn stanęli. Przeszłej nocy i tego rana wiele Austriackiey piechoty i jazdy pomieszrowało wyżej na Dettingen do Aschaffenburg. — Część garnizonu Mogunckiego w okolicach Limburga stanęła.

Od niższej Elby d. 22. Kwietnia.

Dnia 20 t. m. Angielski sekretarz stanu P. Hammond do Cuxhaven przybył. — Waldek, który jest do kommanderowania wojskiem Portugalskim przeznaczony, wyjechał z Xciem Reufs do Anglii.

Z Frankfurtu d. 22. Kwietnia.

Przyciśniony przemagaiającą siłą Francuzów, zawsze iednak walcząc cofnął się F. M. L. Werneck. Główna jego kwatera była przed wczorem w Wetzlar; wzgorki tego miasta są mocno osadzone. Jenerał Elsmistz, Giesen, osadził. Jenerał Kray złączył się z jenerałem Werneck. Jenerał Simschoe trzyma się jeszcze w swym stanowisku przy Limburg. Jenerał Hrabia Salm, stoi z swem korpusem przy Nastätten.

Francuzkie korpus pod jenerałem Leffevre postąpiło już dzisiay aż pod Königstein; zapewne Cefarskie woyska pod je-

nerałami Simschoe i Salm cofną się do Moguncyi.

Z Wenecyi d. 4. Kwietnia.

Rzeczpospolita nasza znajduie się bar dzo w krytycznym położeniu. Bergamo i Brescia podnięsty sztandar rewolucyi, i chociaż Francuzi nie mięszali się publicznie do tey rewolucyi, iestemy tu przekonani, iż oni byli najpierwszemi iey sekretne mi podżegaczami. Gdy nasza rzeczpospolita 20,000 woyska na przymuszenie buntownikow do postuszeństwa wysyła, dowiemy się wnet iak daleko Francuzi naszą neutralność szanują. Tu przedsięwzięto wszelkie do utrzymania spokoyności środki

Francuzi nałożyli na Tryest i mill. 200,000 ryńskich kontrybucyi. Dywizyony jenerał Dugna kommandant tego miasta, kazał następującą odezwę oznaymić: "Wasz kray iest zajęty Francuzami, którzy wam odmalowano iako ludzi okrutnych, krwawych i nieprzyjaciół religii. Oszukano was: oni wam zaręczaią bezpieczeństwo waszych osób, waszych własności i wolne wyznawanie wszystkich religii. Używajcież więc zupełney spokoyności; pilnujcie waszych interesow, waszego handlu, i odprawiajcie wasze nabożeństwa; wszędzie doznacie protekcyi Francuzow. Zachowajcie świętobliwie wykonaną przysięgę wierności i postuszeństwa rzeczypospolitey Francuzkiej, a na ów czas nie znajdziecie w Francuzach tylko braci i przyjaciół. Dla utrzymania spokoyności publiczney i zapobieżenia wszelkim nieprzyzwoitościom rozkazujemy co następuje: 1) Każdy mieszkanięc prowincyi i miasta Tryestu będzie nosił narodową kokardę Francuzką; ktokolwiek by innego koloru nosił, będzie ukarany iako

buntownik ; od tego rozkazu nie są wyjęci tylko officjaliści cywilni i officyerowie neutralnych mocarstw, lub alliantow Francyi. 2) Mieszkańcy prowincyi i miasta Tryestu we 24 godzin złożą na ratuszu wszystkę ognistą broń, szpady i szable iakie tylko mieć mogą u siebie. 3) Ktokolwiek by co wziął należącego do kasy, arsenału lub do magazynow Austryackiego, Rofsyyskiego lub Angielskiego, będzie taką samą karą iak złodziey ukarany; ci którzy sobie co ztąd przywłaszczyli, mają to natychmiast odduć, i pod tą samą karą rozkazuie się wszystkim, którzyby o tym wiedzieli, aby natychmiast donosili. 4) Każdy Francuz, który by iaki gwałt mieszkańcowi uczynił, będzie natychmiast rostrzylany.

Z Karlsruhe d. 22 Kwietnia.

Dnia 20 t. m. rano o godzinie piątej, Francuzi przeszli Ren pod Diersheim w bliskości Bischen (albo Bischoffheim) o 2 lub 3 mile poniżej Kehl; potrafili oni w dniu jednym most wystawić. Styszeliśmy dzisiaj rano mocną kanonadę od tamtey strony. — Mowią tu, że Austryacy w mniejszej nie townie znajdując się liczbie, odparci zostali, a Francuzi wczoraj wieczor opanowali wzgorki Renchen. Głoszą znowu, iż przeszli Ren w bliskości Plitterzdorff i Steinmauren, w okolicach Rastadt. — Odebraliśmy sztafetą rozkaz postania do Rastadt 300 wozow, z przyległych wsi Karlsruhe i Ettlingen.

Kuryer z Bazylei, który miał wczoraj do Rastadt przybyć, nie mógł przejechać. Kantor pocztowy tego traktu wyznacza dla kuryerow drogę przez Stuttgart i Schaffhouze.

Z Heidelberg d. 23. Kwietnia.

Począwszy od wczorayszego dnia po

południu, odbieramy tu zewsząd wiadomość o podpisaniu przedugodnych artykułow pokoju, co nastąpić miało w Leoben w Styryi d. 17 t. m. chociaż nie mamy do tąd nic urzędownego, coby potwierdzało to szczęśliwe zdarzenie, przecież uważamy go bydź pewnym. Officyer Francuzki, wysłany kuryerem z Leoben od jenerała Buonaparte, wspólnie z officyerem Austryackim, przybyli do Kaostadt w wieczor d. 21 ci uwiadomili iż wiozą z sobą depesze ieden z nich do jenerała hrabi Latour, drugi do jenerała Moreau, z doniesieniem otraktowaniu pokoju. Przybyli wczoraj rano do główney kwatery hrabi Latour która była w Hochenheim (między Schwetzinten i Philipsburg) i natychmiast wysłano wielu innych kuryerow na wszystkie strony z różnemi z rozkazami; officyer zaś Francuzki, przeprowił się przez Ren w bliskości Spiru, aby oddał przywiezione depesze swemu jenerałowi.

Z Frankfurtu d. 24. Kwietnia.

Gdyśmy się tu postępowania Francuzow obawiali, kuryer z główney kwatery od jenerała Buonaparte z Leoben, nie daleko Bruk nad Muhr, tę ważną wiadomość przywiózł, iż tam d. 18 t. m. przedugodne artykuły pokoju między Austryą i Francją podpisane zostały, i postępującemu jenerałowi Lefevre na Camberg ku naszemu miastu, rozkaz przywiózł wstrzymania tym czasowo nieprzyjacielskich krokow, i cała armia Sambry i Mozy, aby w miejscu gdzie jest, stanęła i do dalszych rozkazow nieprzyjacielskie kroki wstrzymała. — Prywatne listy od wyższego Renu zapewniają iż jenerał Moreau d. 21 t. m. w 60,000 woyska pod Huniugen za Ren się przeprowił.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W NIEDZIELĘ DNIA 7 MAIA 1797.

Z Wozel d. 22. Kwietnia.

Dowiadujemy się z Koblenz, że forteca Ehrenbreitstein jest od d. 20 t. m. od południa obleżona, i że Francuzi rozciągają się wzdłuż nad Laną i zapewne ją nie długo przejdą.— Przejście Francuzow za Ren było już w doju 18 ważnemi zdarzeniami oznaczone.

Z Manheimu d. 23. Kwietnia.

Zapewniają, że F. M. L. hrabia Star-ray odparł Francuzow, którzy przeszli Ren pod Diersheim, aż nad sam brzeg tej rzeki. Przeprowadzono tu kilku Francuzkich brańcow zchwytyanych na tej stronie. Teraz dowiadujemy się, że od wczorayszego dnia w wieczor, ustały nieprzyjacielskie kroki między dwoma armiami, a w kilku dniach główna kwatery generała Latour, ma być przeniesiona do Schwetzingen. Wy-padek taki przypisać należy przybyciu dwóch kuryerow jednego Francuzkiego,

drugiego Austryackiego którzy przez Bruchsal przejeżdżali do głównej kwatery w Linkenheim, i ogłosili że przedugodne punkta już są podpisane.

Landgraf Hefsen Darmsztadzki, opuściwszy stolicę z powodu zbliżania się Francuzow do Frankfurtu przyjechał, teraz powrócił nazad do Darmstadt.

Z Frankfurtu d. 24. Kwietnia.

Położenie woysk Austryackich i Francuzkich, nie jest jeszcze urządzone, zdaje się że w tym względzie nieustanowionym nie było na radzie iaką miał generał Kray, z generałem Lefevre. Bramy miasta są zawsze zamknięte, i bez zezwolenia komendanta wyniść nie można; w bramach trzymają Francuzi pikiety z Austryakami tak ziazdy iako i piechoty; pikiety Francuzkie rozciągają się do Bornheim. Generał Hoche przybył tu dziś rano z całym sztabem, i znaczną liczbą officyerow; stanął

w domu czerwonym. Domyślamy się iż w
ważnych murach obydwu jenerałowie, uło-
żą wspólne położenie armii.

Jenerałowie kommanderujący zgodzili
się na to, co następuje: Armia Francuzka
obejmie położenie z tamtej strony rzeki
Niddy, i ta będzie linią oddziały dwóch
armii. W przypadku i nad wszelkie spo-
dziewanie zerwania ugody, oznajmienie nie
przyjaznych kroków w przód na 4 d. wy-
owiedziane być powinno. — Jenerałowie
kommanderujący Werneck i Hoche zabawią
całą noc w tym mieście.

Z Londynu d. 14. Kwietnia.

Między adresami, które Królowi o
oddalenie teraźniejszych ministrów poda-
no, dres miasta Westminster podany przez
P. Fox, Xięcia Bedford &c. jest w nayo-
niejszych wyrazach napisany. Osnowa
jest tego taka:

My najwierniejsi poddani W. K. Mci
mieszkańcy miasta Westminster, prosimy
W. K. Mci abyś nam się w krytycznym i
najniebezpieczniejszym czasie dla oyczy-
zny, w jakim się po rewolucyi jeszcze ni-
gdy nie znajdowała, zbliżyć do siebie po-
zwolił. Ministrowie W. K. Mci w tręcili
nas w wojnę, na którą przeszło 130 mill:
f. szt: pieniędzy strwonili. Nowe taxy,
któremi lud okładają, wynoszą już rocznie
6½ mill: f. szt: a ludzi, których ministro-
wie poświęcili i wielkość nędzy, którą
sprawili, przechodzą wszelkie opisanie.
Przekładamy W. K. Mci jak nayspokorniej
iż pod teraźniejszemi ministrami nic się
nieszczęści i nic się nie udało: zamiast
przywrócenia monarchii we Francyi, mu-
sieleb tam rzeczpospolitą uznać i propozy-
cye pokoju iey uczynić. Zamiast podzie-
lenia tej rzeczpospolitey, musieli dopu-

ścić powiększenia Francuzom tym czaso-
wo przez Niderlandy, wielką część Włoch
i Niemiec, &c. swego kraiu; i nawet część
tego królestwa, którą flotta owey rze-
czypospolitey napadła, iedynie burza od
nieuchronnego wylądowania uratowała.
Gdy ministrowie nayspierwey propozycye
do pokoju czynili, pokazali się podłemi,
ale nie szczeremi; wyznali swoją słabość,
ale nie błędy i w tym momencie, kiedy
swoją niemoc okazali, dali nieprzyaciel-
skie swe zamiary przeciw Francyi poznać.
Gdy naszego zezwolenia na wojnę wyma-
gali, zaręczali nas, iż ona do utrzymania
naszego handlu potrzebna jest; a teraz
większa część Europejskich portow jest
dla nas zamknięta; niezmierna moc towa-
rów leży bez użytku u naszych kupców, a
ubodzy robotnicy, którzy przy rękodzie-
łach pożywienie mieli, tysiącami umiera-
ją. Ministrowie zapewniali nas, iż woj-
na do utrzymania naszej własności i pu-
blicznego kredytu potrzebna jest; a teraz
własność każdego sekretnem rozkazom
rady poddano, i bank Angielski musiał
wyplacanie wstrzymać. Zapewniali nas,
iż wojna do utrzymania naszej konstytu-
cyi konieczną jest; a teraz nayslepszą iey
część, wolność, zniszczyli, bez zezwolenia
parlamentu wysyłają pieniądze za granicę,
i lud usiłują całkiem pod wojskowy des-
potysm podbić. Zapewniali nas, iż woj-
na do utrzymania całości naszego kraiu
konieczną jest; a w Irlandyi tak sobie po-
stąpili i tak się jeszcze obchodzą, iż przy-
wiązanie tego walecznego i wiernego, ale
uciśnionego i prześladowanego narodu ze
wszystkim ostudzą, ponieważ część tego
kraiu poświęcili gwałtom bez określenia
wojskowej władzy.

To są nie małe błędy; są to wielkie zbrodnie, i o te zbrodnie oskarżamy przed Bogiem i oyczyną W. K. Mci ministrów. Przychylnosc nasza do W. K. Mci osoby i wierność do Jego rządów są nie naruszone: cnoty W. K. Mci są rękocymsią pierwszego, a konstytucya, króla Go Królem robi, jest rękocymsią drugiego. Ale obowiązki względem naszych współobywateli i względem naszego potomstwa przymuszają nas, do przełożenia W. K. M. iż Jego ministrowie pozbawiają nas, dobroczynności wspomnianych cnot, zatykając wszystkie kanały, przez które ta dobroczynność przechodzić powinna. Zaczniemy honor i sławę narodu, obeyscie w życiu prywatnem zatrudni, konstytucyą, &c. zniszczyli. Prosimy więc W. K. Mci jak najusilniey, abyś terażniejszych ministrów na zawsze oddalili."

W podobnym tonie miasta Dublin, Edinburg &c. podały adreśsy.

Jedna z naszych akademii wyznaczyła nie dawno nadgrode na odpowiedź: czy w rownym czasie więcey ludzi od guillotyny

zginęło czy od oleykarzy w Anglii?

Do Grenady przyprawdziła Angiel; ska fregata, Hiszpańską korwetę El Galgona była z Portorico do S. Troycy przeznaczona i 80,000 piastrow wartości była szacowana.

Z Kadyx d. 20. Marca

Jenerał leytnant Gravina przybył tu dla obięcia kommandy po admirała Cordowa nad wielką Hiszpańską flottą. Przy tym wydano rozkaz, aby tę flottę na nowo w żywnosc i wszystkie potrzeby opatrzeć, aby mogła nayoźniej na początku kwietnia na morze wyysć. Na admirała Cordowa i wszystkich pod nim będących oficyerów, którzy go nie posiłkowali, będzie nie bawnie sąd woyskowy wyznaczony.

Z Sztokolnu d. 15. Kwietnia.

Kommandatem eskadry, która dla obrony naszego handlu tego roku na morze wyudzie, jest podpułkownik Grubb, a fregat kommandantami są maiorowie Ankerlos i Ameen mianowani,

DONIESIENIA.

Ponieważ nayiaśnieyszy Pan podług dyrektoryalnego nadwornego dekretu de dato ima M. Ctis naytąskawiey dozwoleć raczył, iż przy tuteyszym kraiowym gubernium ieszcze drugi extraordinaryny Translator przez ciąg czasu urzędzenia króla z pensyą pięciu set złotych empielowanym być może; i aby na ten koniec konkurs rozpisan był: podać się przeto do powszechney wiadomości z tym dodatkiem, ażeby ci, ktorzy wspomnioną funkcyę Translatora pozyskać dla siebie zyczą, petycyę swe, w ktorych własności ich do teyże funkcyi, dalsze onych zastugi wytkniete, oraz oryginalne zaświadczenia przyłączone bydź mają. W ciągu 6ciu tygodni a to naydaley do 31go mairu b. w tuteyszey C. Kr. pełnomocney zadworney kommissyi podawali. W Krakowie dnia 14go kwietnia 1797 roku.

Z strony Ces. Król. zachodniej Galicyi sądu szlacheckiego Krakowskiego ninieyszymi czyni się wiadomo: iż w sądzie tuteyszym w depozycie summa 27045 złoto, 26 gr. 14 szel. pol. do maieys niegdy Szczęsnego Niemoiewskiego należąca, znajduje się. Woby tedy ten kapitał na prowizyę podnieść żadał, oznaymie się, iż do zaciągania tegoż następujące warunki wymagają się: jimo Ażeby własność dobr przez pożyczającego posiadających zaświadczeniem z kancelaryi tyczącego się sądu ziemskiego, gdzie dobra pod Hypothekę poddać się mające zostały, o kazaną została, wraz.

zdo Z Ekstraktem z tych samych aktów, wyietym, iakowa długi, i czyli te dobra na ktorzych summa pożyczyc się mająca zabezpieczona ma bydź, długami obciążona lub nie do wozdaczam.

3tio. Warunek trzymiesięcznego wypowiedzenia ostozęca się, iż test, jeżeliby sąd zapłacenia kapitału zalecił, złożenie w Terminie kwartalnym od dnia odebrania rozkazu rachując od dłużnika wraz z niego sukcesorami nastąpić powinno, a to pod rygorem sekwestrować się mających dobr zabezpieczeństwu podległych.

4to Iż prowizya po 5 od 100 naznacza się która, jeżeliby zaciągający przez rok i sześć nie-
dział zatrzymał, kapitał takowemu zwłaczającemu dłużnikowi tym samym za wypowiedziany uzna-
ny będzie. Na koniec.

5to Obligacyą takową w przod do akt własnych oblatować, i dopełniwszy w zwyż wyrażone
kondycye, pożyczenia takowej summy domagający się do tuteyszego sądu przytaczycy powinien.

Dan w Krakowie dnia 26go kwietnia 1797 roku.

Z Rady C. K. sądu szlacheckiego Krakowskiego zachodniej Galicyi.

Auerzsperrm.

Piekariski.

Olechowski,

Podaje się do wiadomości, iż licytacya rzeczy po zmarłym JP. Harlanderze doktorze, sreber-
sukien, bielizny, pościeli, konmod, powozu i innych w ratuszu Krakowskim 10 godzinie drugiej po-
południu d. 29 maja 1797 roku za gotowe pieniądze odbywać się będzie, koby sobie co z takowych
rzeczy nabyć zyczył, niech się w miejscu i w czasie wyżej wyrażonym znajduie.

Z C. Kr. Kameralney prefektury w Kozienicach w cyrkule Radomskim czyni się wiadomo, iż
w kancelaryi teyże, następujące karczmy, austerye, szynki, młyny i przewozy przez publiczną licy-
tacyą iako to.

Na dniu 22gim maja 1797 Propinacya w miejscu Kozienicach Ryńskich	2250	kra.
delto we wsiach Stanisławowice Augustowi Nowny	387	-
delto w Holędrach Cudowie, Przewozie i Wymysłowie	400	-
delto w Wargocinie i Wroblu wraz z Przewozem	350	-
delto w Swierzu i Bielaniach	130	-
delto w Dombrowkach	155	-
delto w Opatkowicach	240	-
delto w Starew wsi	210	-
delto w Kociułkach	200	-
delto w Jastrzebiu i Kozłowie	417	kra. 30.
delto w Monkosach	78	- 45.
delto w Jedlni i Jaroskach wraz z młynem	812	- 30.
delto w Zagorzdziu z młynem	502	- 30.
delto w w Siozkach. z młynem	252	- 30.
Młyn w Kociułkach	600	-
Młyn w Chartowy	600	-
Młyn w Stary wsi	350	-

Na dniu 15tym maja tegoż roku w mieście Kozienicach pod Kościółem znajduiaca się
karczma Nro. 101 która z dwoch dużych gościnnych i pobocznych izb, także
iedney spizarni i iedney z dwoch podziałów składający się murowany piwnicy
złożona iest na konie Ryń.

27 kra. 30.

Na dniu 25tym podobnego miesiąca i roku w wspomnionym mieście na Warszawskim
Trakcie znajduiaca się murowana wielka wiedzna Austerya pod Nrem 13 z go-
ścienną i poboczna na tył i na przod z znajduiaca się izbą tudziez zma inne-
mi do zaiazdu iedną spizarnią, dwiema sklepami, iedną murowaną piwnicą,
studnią i siaynią na 60 koni wraz z przytkaiacą się kuznią w wywołujący czy-
li fiskalny cenie Ryń.

130 kra.

wiecey dającemu za aredowane będą.

Godzina licytacyi na wspomnionych dniach iest dziewięta ranney. Ciąg zaś dzierzawy przy
pierwszych na trzy lata to iest od 1go Lipca 1797 do ostatniego Czerwca 1800 przy ostatnich zaś na
rok ieden albo od 1go Lipca 1797 do ostatniego Czerwca 1798.

Obreby dzierzawy mogą bydź tak w krajowej dobr administracyi w Krakowie, iako też w ka-
meralney Prefekturze Kozienieckiey zobaczone, i przypomina się tu ieszcze, iż każdy dzierzawy ży-
czący przed licytacyą czwartą część wywołaney ceny zaręcznego czyli wadium złożyć ma, i naywię-
cey dający półroczną aredowaną ratę z gory zapłacić powinien.

Zaręczne wszystkim innym zaraz oddane będzie, i tylko naywięcey dającego tak długo za-
trzymane zostanie, dopoki ten albo pieniądze albo zdalny fideiuforsyczny kaucyi nie złoży.

Urodzeni Michał i Franciszek Tomiccy bracia rodzeni, chcąc się dowiedziec o życiu Michała,
Tomickiego stryja swego rodzonego, który ieszcze przed rokiem 1753 z Wojewodztwa przedtem Krak-
owskiego odalił się, oraz o pozostałych może naturalnych iego sukcesorach. Upraszaia wszystkich,
ktorych niniejsza odezwa dowść może, aby o potrzebny iuż powyższy wiadomości, do kantoru Ga-
zety Polskiej Krakowskiej doniesienie swoje uczynić raczyli, gdy w razie nie będących iuż przyżyciu
rekwirowanych osob, sami wraz z siostrami, substancyi po Michale Tomickim, iako rodzonym stryju
pozostaley dopominać się będą mieli prawo.